

Takläggningsanvisningar för Koramic taktegel



Planering och arbetsmetoder

Takläggningsanvisningar

Undertaket

Vid takläggning i Sverige gäller det att man följer dessa punkter noga:

Alla takpannor ska läggas på "kallt" undertak. Det förutsätts att korrekt isolering och fuktspärr används i konstruktionen. Vid omläggning av äldre tak, som har så kallad lätt taktäckning, bör det undersökas om takkonstruktionen är dimensionerad för tegelpannor.

Vid låga taklutningar bör man välja dubbelfalsade takpannor, eftersom horisontella och vertikala falsar avleder vatten och säkerställer en optimal täthet.

Vid vinkelreduktion av den nedre delen av taket s.k. "Kinesisk Takfot" eller upplyft takfot, kan en kombination av förenklat och bärande undertak användas.

Undertakets främsta uppgift är att förhindra fukt från att tränga ner i underliggande konstruktioner. Det finns flera olika typer av undertak på marknaden.

Förenklat undertak

Träfiberplattor, folier och liknande används vanligtvis från 22° taklutning eller mer. Undertaket skall vara tillräckligt styvt, vind- och vattentätt. Skarvar och övergångar skall utföras så att de blir täta.

Bärande undertak

Traditionell råspont eller motsvarande med papptäckning räknas som det säkraste undertaket och bör speciellt användas vid låga taklutningar och på vindutsatta områden. Bärande undertak skall användas vid taklutningar under 22°.

Ströläkt

Ströläkten skall säkra god ventilation mellan undertak och takpannor och dränera eventuell fuktighet på undertaket.

Avståndet mellan ströläkt är beroende av undertak och dimension på bärträet men får inte överstiga 600 mm (c/c).

Dimensionen på ströläkten skall ses i förhållande till taklutningen.

Bärläkt

Bärläkten är den bärande förbindelsen med tegeltakpannan och skall vara av bästa kvalitet. Bärläkten får inte ge efter vid belastning, och dimensionen som används beror på avståndet mellan ströläkten och den tänkta snölasten.

Som regel används ej klenare läktdimension än 23 x 48 mm vid max ströläktsavstånd på c/c 600 mm. Tryckimpregnerat virke kan med fördel användas. Det förlänger hållbarheten hos strö- och bärläkten och klarar sig bättre i förhållande till takteglats livslängd.

Läktavstånd

Läktning skall utföras noggrant och i linje för att takpannorna skall ligga riktigt och uppnå funktionell tätning av taket. Läktavstånd mäts från överkant till överkant på bärläkt. Takfotsläkt monteras som regel på högkant eller tillpassas för att ge nedre takpanneraden samma lutning som taket i övrigt.

Läktavståndet mellan takfotsläkt och läkten ovanför monteras så att nedersta takfotsraden får ett nödvändigt överhäng i förhållande till undertak, takfotslösning och hängränna. Översta bärläkten placeras så nära nockbrädan som takpannans upphängningsklack tillåter.

Kontroll av justerande läktavstånd

Läktavståndet är beroende av vilken typ av takpanna som väljs och ska kontrolleras på aktuellt parti för läktning.

Överlappning av takpannorna skall utnyttjas korrekt. Dra inte pannorna för långt isär eller tryck dem inte för tät ihop vare sig på längden eller bredden, utöver vad falsen tillåter (ca +1- 2 mm).

Ta 11 slumpmässigt utvalda takpannor ur mängden och lägg dem i en rad med översidan ner. Lägg pannorna så tätt som falsen tillåter och mät 10 pannor. Dra därefter pannorna från varandra så mycket som falsen tillåter och mät samma 10 pannor. Summan av dessa två mått delas med 20 så får man det idealiska läktavståndet. Kontroll av täckbredden utföres på samma sätt och bör utföras tillsammans med läggning av gavelpannor.

Ventilation

Taklutning	Ströläktshöjd
-------------------	----------------------

10° - 20°	36 mm
-----------	-------

12° - 70°	23 mm
-----------	-------

Längd på taktäckningen

Max längd på taktäckningen i meter = halva antal grader av takets lutning, t.ex. vid 25° blir max längd $0,5 \times 25 = 12,5$ m.

Tabellen anger vilka ströläktshöjder man skall använda sig av till de olika taklutningarna, samt max längd på taktäckningen för olika taklutningar. Ventilation och cirkulation mellan undertak och takpannorna är absolut nödvändigt för torkning av trämaterialen. Fågellister ochnockband kan med fördel användas.

Rekommenderad ströläktshöjd, luftspalt vid takfot och ventilerad nock säkrar luftcirkulationen och är nödvändig för fabrikantens garanti i sin helhet.

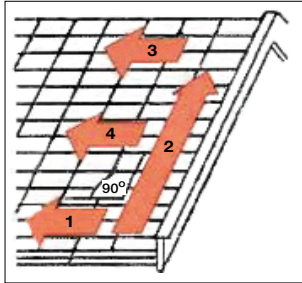
Föreskrifterna skall följas om tillverkarens frostgaranti ska gälla.

Infästning

Traditionellt rekommenderas att alla takpannorna i randzonerna fästs, d.v.s. vid takfot, valm, gavlar, nock och runt genomföringar. För större säkerhet rekommenderas det att var annan till var tredje panna fästes i ett diagonalt mönster på taket.

På speciellt vindutsatta områden och vid taklutningar över 55° fästs samtliga takpannor i taket samt vid taklutning under 15°.

Läggning av takpannor



Förberedande arbeten

Före läggning av takpannor ska hantverkaren säkra:

- att takytorna är i vinkel – via kontrollmätning.
- att undertaket inte är skadat.
- att läktavstånden passar till den aktuella takpannan.
- att det används minst 25 mm tjocka ströläkt mellan undertak och läkten.

Visar kontrollen avvikelser eller felaktigheter, skall åtgärder vidtas innan arbetets påbörjan.

1. Läggningen startar i det nedre högra hörnet. Nedre pannraden läggs och anpassas efter takets bredd. Varje panna kan för- skjutas något för att eventuellt hel panna skall kunna användas. Vid användning av gavelpannor bör det tas speciell hänsyn till pannornas täckbredd kontra taksprångets måttsätt ning så att måtten stämmer och underlättar läggningen.
2. Därefter läggs 3 pannrader upp tillnocken. Kontrollera att pannorna ligger i linje och ta gärna ett diago nalmått för att kontrollera att pannorna ligger vinkelrätt. Kontrollen är speciellt viktig på dubbelfalsade takpannor, eftersom falsarna endast tillåter minimal justering (+/- 2-3 mm).
3. Läggningen fortsätter med översta raden längsnocken och anpassas efter takets bredd.
4. Taket läggs vidare i hela vertikala rader. Var 4:e rad bör kontrolleras med snöre eller riktbräda.

När specialpannor används skall man kontrollera att dessa passar till läktavståndet och den fastställda täckbredden, storleksvariationer mellan tillbehör och takpannor kan förekomma och bör under alla förhållanden kontrolleras före läggning.

Wienerberger AB
Arlövsvägen 12,
SE-211 24 Malmö
T. +46 771 42 43 50
www.wienerberger.se

